

Բ Ի Ի Ր Ա Կ Ն

Հ Ա Բ Ա Թ Ա Թ Ե Ր Թ

ԻԵ. ՏԱՐԻ

4 ՕԳՈՍՏՈՍ 1907

ԹԻԻ 32

Վե՛յ. Աղասի էֆ. Աղասեան, Անարցունի Օսմանեան
Երկաթագետ Ընկերութեան Աւերաբերական Դիւանին Երգելի
Տնօրէնը, որ առաջին օրէն ինչ էր համայնութեամբ և աւ-
ջակերութեամբ կը պարտէ «Բիւրակ»ը, նաեւ մը ուղղա-
ծէ յիշ, որով կը տալենք հետեւեալ որոշերը. —

Ազնիւ բարեկամ

Որախոսքեամբ կը փութաւ յայտնել ձեր սիրելոյքեան
որ մեր Ազնուասիր Տնօրէնը, Միւսիւ Հիւկրնէն, գնահա-
սած է ձեր քերթին օգտակարութիւնը, մանաւանդ Գերմանե-
րէն առեւտր. շնորհի տարածման առթիւ ձեր տուած աշխա-
տութիւնը:

Կը խնդրեմ ընդունիլ իմ յարգանքս ջերմ հաւաստին:
Ա. ԱՂԱՍԵԱՆ

×

ԾԱՆ. ԽՄԲ. — M. Edouard Huguenin, իր արգիւնա-
ւոր գործօնեութեամբ և անվիճելի ձեռնհասութեամբ, մե-
ծապէս օգտակար եղած է Օսմանեան Վաճառականութեան
թէ՛ իբրեւ Ընդհանուր Տնօրէն երկաթուղւոյ ընկերութեան
մը, որուն հաստատումը մեր երկրին Վաճառականութեան
և Երկրագործութեան բարգաւաճմանը ստատարած է զգալա-
պէս և թէ իբրեւ անգամ մայրաքաղաքիս Օսմանեան Առեւ-
տրական Սենեկին, որ Վեհափառ Կայսեր Բարձրագոյն Կամ-
քին համաձայն, շարունակ նորանոր միջոցներ կը խորհի
Օսմանեան Վաճառականութիւնը, ճարտարարուեստը և
Երկրագործութիւնը ա՛լ աւելի զարգացնելու մտօք:

Այսպէս, իր կրկին բարձր պաշտօններով Թուրքիոյ
Վաճառականութեան օգտակար հանդիսացած անձնաւորու-
թեան մը կողմէ մեր դոյզն աշխատութեան գնահատելի
մեծագոյն պատիւ մ'է, որուն համար կը փութանք հրապա-
րակաւ մեր խորին շնորհակալութիւնը յայտնել:

Պրուսայի և Կեռէյիկի

ՅԵՐԱՄԱՀՈՒՆՏԵՐԸ

5-40 % Վճարում

Հանրային Պարտուց Վարչութեան Ուղարկութեան Գործադրութեան Գծ

×

Իրազեկ ազդիւրէ կը տեղեկանանք որ այս տարի, ինչպէս ի Բումէյի, նոյնպէս Պրուսայի և Կեռէյիկի կողմերը չերամբ հունտերուն մէջ հարկերին Ծէն մինչեւ 40 համեմատութեամբ վճարուածներ կան:

Իրաւ է որ Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը չերամբուծական քննիչներ ունի, որոնք չերամատուեններ այցելելով հունտերը կը քննեն և վճարուած սերմերուն քանակութիւնն ի վերջոյ կը պահանջեն, բայց այս այցելութիւնը ուր եւ անժամանակ տեղի կ'ունենայ, որով վնասիք քանակութեանը նկատմամբ որոշ գաղափար մը չի գոյանար:

Արդ, յանուն չերամբուծական հարտարարութեան զարգացման, կը խնդրենք Հանրային Պարտուց Վարչութեանն որպէս զի չերամբուծական քննիչները պարտաւորուին հունտերուն բացումը օրէն սկսելով կատարել այս քննութիւնը, որպէսզի վճարին անտիճանին վրայ գաղափար մը կազմուի նախապէս և ի վերջոյ նոյն քանակութիւնը պահանջուի չերամբուծներէն:

Շերամբուծութեան համար խիստ կարեւոր այս հարցը կը յանձնենք ուղարկութեանը Հանրային Պարտուց Վարչութեան, որ առողջ հունտերը ընդհանրացնելու մասին այնքան ջանք և զոհողութիւն կ'ընէ:

×

«Բիւրակն»ի Խմբագրութեան կողմէ ի մօտոյ Հանրային Պարտուց Վարչութեան պիտի մատուցուի քննարձակ տեղեկագիր մը, որ խոգակը արեւին կամ փուռին մէջ չորցնող գիւղերու եւ գիւղականութեան անունները պիտի պարունակէ եւ այս դրութեան երեսէն Մեքսիկոյ Վանապականութեան եւ Հանրային Պարտուց Վարչութեան կրած վնասին քանակութիւնը ցոյց պիտի տայ:

Այս տեղեկագիրն պատկերի ի մօտոյ պիտի քննարկենք «Բիւրակն»ի մէջ:

Հ Մ Ո Յ Հ Ե Ր

Առնչարարական Թղթականք

Herrn

E. HUGUENIN

*Generaldirektor der Anatolischen
Eisenbahnen*

Die Dienste, die die Anatolischen Eisenbahnen unter Ihrer Direction dem Handel unseres Landes geleistet haben, sind mir wohlbekannt.

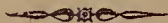
Ihr steter Wunsch war, so viel als nur möglich, für die Entwicklung und den Fortschritt des Handels und der Landwirthschaft der Türkei nützlich zu sein.

Ich würde mich deshalb glücklich schätzen in einer von Ihnen geleiteten Administration arbeiten zu können, und Ihnen meine Dienste anbieten zu dürfen.

Ich bin von meinem 14. bis zum 18. Lebensjahre in dem Kolonialwarengeschäfte des Herrn ... als Lehrling tätig gewesen und habe mir während dieser Zeit die nöthigen Kenntnisse dieser Branche angeeignet. Nach Beendigung meiner Lehrjahre wurde ich im Bureau der genannten Firma beschäftigt, so dass ich mich auch in allen Kontorarbeiten ausbilden konnte. Ich glaube daher im Stande zu sein, den Posten zu Ihrer vollsten Zufriedenheit ausfüllen zu können.

Sollten Sie geneigt sein, mir Ihr geschätztes Vertrauen entgegenzubringen, dürfen Sie im voraus versichert sein, dass ich alles aufbieten werde, mich desselben in jeder Beziehung würdig zu zeigen.

Mit Hochachtung.

Konia, 1 August 1907

P. P.

Ich erlaube mir, Ihnen anzuzeigen, dass ich am heutigen Tage auf hiesigem Platze unter der Firma

A. B.

ein Getreide-Kommissionsgeschäft errichtet habe.

Einer langjährigen Thätigkeit in ersten Häusern verdanke ich neben der nötigen Fachkenntnis reiche geschäftliche Erfahrung, so dass ich, unterstützt von genügenden Geldmitteln, versprechen darf, meinem Geschäft mit Erfolg vorstehen zu können.

Bei allen meinen Unternehmungen wird mich der Grundsatz strengster Rechtlichkeit leiten und ich werde stets bestrebt sein, das mir entgegengebrachte Vertrauen zu rechtfertigen.

Indem ich Sie bitte, sich meine unterstehende Unterschrift bemerken zu wollen, empfehle ich mich Ihnen mit Hochachtung.

A. B.

Der zeichnen wird A. B.

P. P. Հատիներէն praemissis praemittendis բաւերուն առաջին գիրերն են, որոնք Գերմաներէն առևտր. նամակներու մէջ շրջաբերականներուն սկիզբը կը դրուին Տիար Կամ Տեարքի տեղ:

Ich erlaube mir, ich gestatte mir, Ֆրանսերէն Je me permets ի նշանակութիւնը ունի և Հայերէն Պատիւ ունիմ, կը համարձակիմ կը թարգմանուի:

Heute (այսօր) կամ an heutigen Tage (այսօրուան օրս) շրջաբերականի մէջ Թուականիս սկսեալի իմաստը ունի:

Geld (դրամ), mittel (միջոց), կը նշանակեն դրամական միջոց, որ է Դրամագումար:

Neben կը նշանակէ քովը, հետք. — ich darf կրնամ, աներեւոյթն է dürfen:

قونیه فی ۱ آغستوس ۲۲۲

افندی

بغدادی سپارشى ایشلریله توغل اتمک اوزره بوکوندن اعتباراً
پیاسه مزده شو (ا. ب.) نامیله بر تجارتخانه تأسیس و کشاد ایامش
اولدیغمی عرض ایتمکله مفتخرم.

شمدییه قدر بیوک و معروف تجارتخانه لرده اوزون مدت
ایفای خدمتله تجارتک بو قسمنه متعلق معاملات و دقایقه لایقیله کسب
وقوف و اکتساب تجربه ایلمش اولدیقم کبی درجه کفایه ده بر
سرمایه یه ده مالک بولندیغمدن امور تجارتی موقتیه اداره ایده.
بیله جکمی مأمول ایدیورم.

مسلکمه استقامت و طوغریلنی یکانه رهبر اتخاذ ایتش
اولدیغم جهتله انشاءالله تنزلاً بی دریغ بیوریله حق امنیت و اعتمادی
ده حسن استعماله موفق اولورم.

باقی امضامک لطفاً نظر دفته آلمیسی استرحام و بو مناسبتله
تقدیم احترامات ایلم افندم.

بنده لری

ا. ب.

(ا. ب.) شو یولده امضا ایده جکدر.

Գոնիւս , 1 Օգոստոս 1907

Տիար

Պատիւ ունիմ ձեզի ծանուցանելու որ այս թուականէն
սկսեալ մեր հրապարակին վրայ Ա. Բ. անունով տուն մը
հիմնած եմ, որ պիտի զբաղի ցորենի յանձնարարութեան
գործերով:

Առաջնակարգ վաճառատուներու մէջ երկար տուն աշ-
խատած ըլլալով, գործին պահանջած հմտութեան հետ ստա-
ցած եմ նաեւ մեծ փորձառութիւն, այնպէս որ բաւական

դրամագլուխի մը յենլով կընամ յուսալ թէ գործս յաջողութեամբ պիտի կրնամ վարել:

Իմ բոլոր գործառնութեանցս մէջ պիտի հետեւիմ վերջին ծայր ուղղամիտ սկզբունքներու, և միշտ պիտի ջանամ արդարացնել ինձ ընծայուած վստահութիւնը:

Խնդրեիմ որ նկատի առնէք ստորագրութիւնս, կը մատուցանեմ յարգանացս հաւաստին:

Պիտի ստորագրե Լ. Բ.

Ս. Բ.

Ի՞նչ է «Եւմիներ Իսթիզհար»ը

×

Դատաւորին վճիռ մը տալու պատճառներէն մին ալ դատաւորներէն մէկ կողմին երդում ընելը կամ երդում ընելէ խուսափելն է:

Դատաւորը հրապարակաւ կը կատարէ դատաստանը: Դատախազ (միլսսայի) և դատախազեալ (միլսսաալէյի) կը ներկայանան դատաւորին, որ դատախազին հանդիսապէս յայտարարել (քազիր) կուտայ իր դատը, կամ եթէ դատը նախապէս ատենագրուած է, անոր պարունակած իմաստը հաստատել կը տրուի դատախազին:

Օրինական այս էական պայմանը լրացնելէ վերջ, դատաւորը կը հարցնէ դատախազեալին թէ «դատախազը այս ինչ պահանջումը կ'ընէ քեզ»: Ի՞նչ կը պատասխանես: Եթէ դատախազեալը խոստովանի, դատաւորը դայն կը դատէ իր խոստովանութեան վրայ և կուտայ իր վճիռը, իսկ եթէ անիկա ուրանայ պահանջուածը, դատաւորը միւս կողմէն՝ դատախազէն փաստ կ'ուզէ իր պահանջումը հաստատելու համար: Եթէ դատախազը փաստերով ապացուցանէ իր դատը, դատաւորը անոր փաստին վրայ հիմնուելով կուտայ իր վճիռը: Իսկ ա'յն պարագային երբ մէկ կողմէն դատախազեալը կ'ուրանայ պահանջումը և միւս կողմէն դատախազը չի կրնար փաստով ապացուցանել դայն, երդում առաջարկելու իրաւունքը կը մնայ դատախազին: Այս վերջինը կը խնդրէ դատաւորէն որ դատախազեալը երդնու, և դատա-

ւորը՝ դատախազին խնդրանք՝ երդում կ'առաջարկէ հակառակ կողմին։ Խնդրոյ մը փաստով ապացուցանելն անկարելի եղած առեւն երդնուլը միայն դատախազեալին չի վիճակիր։ Պարագաներ կը ներկայանան դատավարութեան մէջ, ուր դատախազեալն ինք կը պահանջէ դատախազին երդնուլը։ Պէտք է գիտնալ որ դատավարութեան մէջ միշտ դատաւորը դատուողներէն մէկ կամ միւս կողմին խնդրանքով երդում կ'առաջարկէ հակառակ կողմին, բացի քանի մը պարագաներէ։ Չորս պարագաներ կան, ուր դատաւորը առանց խնդրանքի երդում կ'առաջարկէ։ Անոնց մէջ առաջինն են ննջեցեալի մը թողօնէն (քերեքե) իրաւունք մը պահանջելու համար բացուած դատերը։ Եթէ մէկը ննջեցեալի մը վրայ ունեցած իր պահանջքին համար դատ բանայ և իր պահանջումը ամէն կարելի փաստերով ապացուցանէ իսկ, դատաւորը կրկին երդում կ'առաջարկէ անոր սա մասք թէ ինք այդ պահանջը ննջեցեալէն ստացած կամ ուրիշի մը ձեռքով ստանալ տուած չէ, թէ զայն պարտադերձ (իպրա) ըրած և կամ ուրիշին վրայ փոխանցած չէ, թէ ուրիշ մարդու ձեռամբ հատուցած չէ, և վերջապէս թէ հանգուցեալը պահանջուած իրաւունքին փոխարէն գրաւ տուած չէ դատախազին։ Դատաւորին կողմէ՝ առանց հակառակ կողմի խնդրանքին՝ դատախազին առաջարկուած երդումին «եհմինի իսքիզհար» կ'ըսեն։ (Մեհկլէ 1746 յօդուած)։

Աւստի, ըստ Քաղաքային Օրինաց վերոյիշեալ տրամադրութեան, երբ վաճառական մը պահանջը ունենայ մէկէ մը, և սա մեռնի, և եթէ այդ պահանջը մուրհակով ալ ըլլայ, որ փաստ մը և ապացոյց մ'է պահանջքին գոյութիւնը հաստատող, դարձեալ վաճառականը պարտաւոր է երդնուլ դատարանին առջեւ թէ ո՛ր և է կերպով կամ միջոցով այդ պահանջը ստացած չէ հանգուցեալէն։

Դատաւորին՝ առանց հակառակ կողմի խնդրանքին՝ դատախազին երդում առաջարկելու միւս երեք պարագաներն են. — Ա. երբ մէկը իրի մը իրեն սեփական ըլլալը ապացուցանէ դատավարութեան մէջ, դատաւորը ի նպատակ ձիւ մը տալէ առաջ անոր երդում՝ ընել կուտայ որ այդ իրը մէկու մը ծախած, նուիրած չէ և կամ ո՛ր և է կերպով դադրած չէ անոր տէրն ըլլալէ։ Բ. — երբ մէկը բան մը

գնեւէ յետոյ, զայն ետ տալ ուղէ վաճառարեկ թերութեան մը (այս) պատճառաւ ու դատ բանայ, դատաւորը երդում կ'առաջարկէ անոր թէ այն վաճառքին թերութեան իրադեկ ըլլալէն յետոյ, այդ թերութեան յայտնադէս յօժարած չէ, և կամ իբր վաճառքին տէրը զայն գործածելուն առ-
թիւ լռելեայն յօժարած չէ անոր վաճառարեկ թերութեան, Գ. — Երբ նախագնման իրաւունքներու առթիւ դատ բաց-
ուի, դատաւորը երդում ընել կուտայ նախագնման իրաւա-
տիրոջ սա՛ մտօք թէ նախագնումը չէզոքացուցած, իր նա-
խագնման իրաւունքը ո՛ր և է կերպիւ ջնջած չէ:

ԹՈՒՐԲԱՅԱՅՈՑ ՀԻՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՔ

ՍԱՐՏԻՐՈՍ ԹՕՔԱԹԵԱՆ

Աշխարհահռչակ Կանաչ կղզիին (Բրիտանիայի) այս ան-
մրցակից վաճառականութեան բարիքն ու շնորհները կը
վայելէին լիով թուրքահայ քանի մը նոր վաճառականք,
մանաւանդ այնու որ Եւրոպական Հիւսիսի այդ նոր
փրկիկները միշտ նախանձաւոր եղած են ամենայնիւ՝ հայ-
թայթել հինն ու մեծն Արեւելքի մէջ իրենց համար
ծախողներ, միջնորդներ, փոխադրողներ, փոխանա-
կողներ ևայլն: Սակայն Արեւելքի մեր այդ ծախող միջ-
նորդները, մանաւանդ անոնց մէջ ափ մը հայ ջոջերուն մեծ
մասը, չեն կրցած թօթափել իրենց նկարագիրին մէջէն այն
կարգ մը հին և յետադէմ՝ ունակութիւնները, որ խոտոր կը
համեմատէին թէ՛ իրենց իսկ շահերուն, թէ՛ ազնիւ
վաճառականութեան և թէ՛ բրիտանական պատճառադէտ
առեւտրական սկիզբներուն հետ: Ասոնցմէ շատերն՝ իրենց
նոր մրցակիցներն ու արհեստակիցներն ընկճելու չէզոքա-
ցունելու և փճաշողներու սովորութեանց կողմէն աննմանա-

բար ճարպիկ՝ դուրկ էին ինչ և է շինիչ ու ամրացուցիչ կարողութենէ, ինչ և է երկնող տրամախոհող գաղափարէ՝ իրենց բաղմապէտ արհեստին ստոյգ պարտուցն և պիտոյից վրայ։ Աշխատութեան կողմէն ալ՝ ծոյլ ըսուելու չափ յամբընթաց ու ծանրաշարոյց՝ ճիշտ հաշուելու և ճիշտ ժամերուն իրենց գործին ու գործակատարաց գլուխն անցնելու կանոնալ պարտաճանաչութիւնը շատ թերի ու անգիտակից էր իրենց վրայ։ Պոհ կը մնային կը բաւականանային ճենոփական և յունական (մանաւանդ Սագըղցւոց) վաղեմի վաճառականութեանց բուն Կ. Պոլիսի, Ջմիւռնայի և Ղալաբիայի հրապարակներուն վրայ թողած լքած վերջամնաց դիրտերէն ու ընթացիկ վաճառաքնացքէն, անփոյթ բոլորովին անոնք զարգացնելու նորոգելու բեղմնաւորելու պէտքին։

Կ. Պոլիսի առաջին հայ վաճառականներուն կէսը, որպէս զի մեղմութեամբ և խնայելով մը բոսած ըլլանք, ըստ սովորութեան հինն ամիրայութեան՝ ակամայ յոռեմէտներ ու յոռեգործներ եղան առաւել իրենց տգիտութեան անուսումնասիրութեան քան չարութեան բերումով։ Ոչ միայն չգիտէին օգտուիլ և օգտեցունել առեւտրական բացառիկ յաջողութիւններէն, ու զարգացունել ուսումնասիրորէն իրենց արուեստին տարրերն ու սեռ-տեսակները գործին նպատակայարմար գիտակցութեամբ, այլ և շատ զգոյշ և ժլատ ալ էին իրենց ստորագրեալներուն յառաջդիմութեան մասին։ Աչալո՛ւրջ ու ալամերժ պահապաններ իրենց եղած շնորհներուն և բարիքներուն։ Իրենց ասիական համբերութիւնն և սքողեալ կեղծեալ խորագիտութիւնն՝ հակակշռուած էր ամենայն մասամբ և ճախողաբար ստորակարգեալ աշխատաւորին աջ բանալ չթալու անազնիւ հնարքներով, որով փոխան անկեղծ ճարպիկ ու գործանուէր գործակատարներու՝ իրենց քով կը խմբուէր ու կը մնար ապիկար շողոքորթներու սըտկողներու և ճկճկուն շարլաքաններու ջուրի մը՝ փայփայող կրից և ինքզինքնուն կարեւոր, չա՛տ կարեւոր շաշլուութեանց։ Մինչեւ սահման մը միայն դրամի տէր ընել իրենց սպասարկողները, ջլատել անոնց առեւտր. յառաջդէմ ոգին, սուղանել ընկուղել իրենց գործին մէջ անոնց խնայեալ դրամադրիկն որպէս զի չտիրանան անոնք առեւտր. զստ գործի մը, մեքենաբա՛ւր և միշտ բովանդակապէս իրենց շահուն գոր-

ծածել անոնց կամէութիւններն՝ ասոնք էին (և մասամբ կը տեւեն ցարդ դժբաղդաբար) հայ վաճառականներուն մէկ մասին արտուղի վարպետութիւններն իրենց պաշտօնէից և գործավարաց նկատմամբ, որով կուզէին միայնակ վայելել Կ. Պոլիսի լայն հրապարակին առեւտրական յաջողութիւնները:

Ահա այսպիսեա՛ց ոմանց էր՝ որ տուաւ նախ ազնուական դաս մը Անգղիական Ֆրէյզըրներու տունը, որ խնամաբար թեւարկեց Թոքատեան Մարտիրոսի անկապ նախաքայլերուն ի Մանչէսթըր՝ երբ այս վերջինը, Ճեմարանի այն փիլիսոփայ մըջիւնը (1), խնայագործած բաւական կոկիկ դրամագլուխ մը (£ 2000ի մը չափ) իր Տեարց՝ Քափամոճեանց՝ գործերուն մէջ, անոնց այսօրինակ ծանօթ հնարագործութեամբն իբրեւ բռնի բաժնեկցութեան ընդունուած էր անոնց Ֆրմային: Բայց քիչ մը ետքն ավափելով և զգալով իր փոքր ձուկերու դիւրեմ մեծ ձուկի մը մեջ, բացած էր իր գործն ու սիրտը Ֆրէյզըրներուն յԱնգղիա, որ Եւրոպայի առեւտր. յանձնակատարներն էին Քափամոճեանց: Ֆրէյզըր-

(1) Թօքաթեան Մարտիրոս աշակերտած էր արժանաբար Սկիւտարի մեծ ճեմարանին՝ Տէրոյեցի բեղուն ուսումնապետութեան տան, և այն ժամանակէն՝ իր չափազանց աշխատասիրութեանն համար՝ մըջիւն կը կոչուէր այդ մեծ դպրոցին մէջ: Սկիւտարի մեծ ճեմարանը տուած է նշանաւոր աշակերտներ հանրութեան, բանասիրութեան, գիտութեան և վաճառականութեան այն հիւն օրերէն, որ արդի օրերուն կարգ մը սիրուն, վաղվազ դատող և ինքզինքնին միայն ատենող և հռչակող անձերէն յետամտութիւն կը կոչուին ու կը յորջորջուին: Ճեմարանի աշակերտներն էին բանասէրներէն ու գիտուններէն՝ Խ. Պ. Մխաբեան, Տ. Յովհաննէս Հիւնքեարպէյէտեան, Կ. Ս. Իւթիւճեան, Տոքթ. Ստեփան փաշայ Արսլանեան, Տոքթ. Բարունակ պէյ Քրթիկեան, մասամբ Տոքթ. Խօրասանճեան, Մաթէմատիկոս Սիմէոն Միքայէլեան, վաճառականներէն՝ Մարտիրոս Թօքաթեան, Մկրտիչ Պէշիքթա՛լեան, Պետրոս Ֆնտըքլեան, Տիգրան Աօնջէկիւլեան և ուրիշ շատեր:

ներն ալ՝ ուշադիր Թօքաթեան Մարտիրոսի ուշիմութեան, յառաջագէմ՝ աշխատասիրութեան, գործադիտութեան, և փիլիսոփայ բարեմտութեան՝ կը թելադրեն զատուիլ Քափամանեաներէն և բանալով իրեն մեծկակ վարկ մը. £ 10—15000, (որուն համար շատ կղջարին Քափամանեանք)՝ պատճառ կ'ըլլան բարեհիմն հաստատութեանը Թօքաթեան Տունին, որ կէս դարէ ի վեր կը տեւէ ժիր և մանրադէտ յաջողութիւններով:

Նմանապէս՝ կարծենք՝ Յակոբեանց մէկ եղբայրն ալ նախագործած է իրրեւ գրադիր Պէշիքթաշեանց քով, և ապա երկու եղբարք՝ Միքայէլ և Յովհաննէս՝ յաջողած են հիմը դնել այն բարի ու փառաւոր շառւերոյ. Տունին, որ կը շարունակէ յարդ:

Այսպէս՝ մինչեւ 1860 Կ. Պոլիսի, Պրուսայի, Էտրնէի, Զմիւռնայի հրապարակներուն վրայ կազմուած էին տասնեակ մը հայ մանիֆատներու վաճառականներու Տուներ՝ մինչ յոյներն ալ տակաւ տեղի կուտային մանիֆատներու մանաւանդ պատմայի՝ հրապարակէն, ամփոփուելով աւելի հաստատուն, աւելի կոկիկ սեղանաւորական գործառնութեանց մէջ: Այդ մեծ հայ վաճառատուններուն առընթեր քսանի չափ օսանիներ (Թօփով վաճառողներ) կ'աճէին կը զօրանային համետ գործունէութիւններով՝ ներկայացունելով ի Թուրքիա գլխաւորապէս պատմայի Թօփով վաճառումն: Այս մեծ վաճառականներուն և օսանիներուն կարեւոր շահաստաններն էին՝ բացի վերոյիշեալ գլխաւոր քաղաքներէն՝ Ասիայի և մանաւանդ Րումէլիի գլխաւոր նաւահանգիստները, գիւղաքաղաքներն ու տօնավաճառները մարդասիրտ ու շահաբեր՝ կիսով չափ կանխավճարք և վստահելի յանձնակատարք՝ Հայ, Յոյն, Հրեայ, Պուրկար, Զէրքէզ և Կուրճի: Ի Կ. Պոլիս՝ գլխաւոր օսանիներն էին Սենքքերիմ Մանուկեան⁽¹⁾, Առաքել Քաջալի Գէորգ Մուրատեան, Յովհաննիս, Արիքսան Մասեհեան, Սահակ Աղաճան Ապլն, որոնց իւրաքանչիւրն ամիսը 2000—2500 ոսկիի դուրծ կը տեսնէր:

Իսկ Անգղիոյ մէջ՝ մանաւանդ ի Մանչէսթըր՝ նոյն

(1) Ետքը մեծ վաճառական եղած՝ բանալով իր անուամբ տուն մը նաեւ յԱնգղիա:

Թուակառններուն հայ վաճառական գաղթականութիւնն հասած էր նշանակելի 30 անգամի թիւի մը, որ մեծ մասով ժիր ինքնաձեռնարկ մարդիկ էին ու հայերուն մէջ առաջիններն՝ անգղիերէն բանուկ լեզուն սորվողներուն, եւ ասոնց ալ անգղիերէնի գլխաւոր ուսուցիչն եղած էր՝ հինաւուրց Ստաթիացի ժիր անգղիագէտն Սեւեթի Տր. Սահակեան, որ մինչեւ 70—75 տարեկան հասակն յատկաբար ու համեմատաբար դասախօսեց անգղիերէն Պոլսահայ մանաւանդ վաճառականաց (2) :

«ԱՌՊԻԴՌԱԺ»Ի ԽՆԴԻՐ

Իզմիրի առաջնափարգ վաճառատան մը հաշուակալ՝ վահան էֆ. Ոսկերիչեան՝ նամակ մը գրելով մեզ, կը յայտնէ թէ Բիւրակնի 30րդ թիւին Առեւտրական Բառարանին տնային թւաք բառին հաշուական օրինակներէն մին սխալ լուծուած է և փոխանակ ամերիկեան ոսկի առնելով 158 մառք կորուստ ըլլալու, ընդհակառակն 333 մառք չափ մը պիտի գոյանայ:

Մեր շնորհակալութիւնը յայտնելէ ետք յարգելի հաշուակալին, որ Բիւրակնի մէջ վրիպակ չտեսնելու նախաձեռնողութիւնը կ'ունենայ, կը փութանք ըսել որ իր լուծած հաշիւը ճիշտ պիտի ըլլար եթէ ամերիկեան ոսկին 25.90էն հաշուէր յինչպէս հաշուած էինք մենք 184րդ էջին վերջին տողին վրայ, մինչ Ոսկերիչեան էֆ. հաշուեր է 25.60էն, որ նոյն էջին 22րդ տողին վրայ կը գտնուի տպագրական վրէպով մը:

Այս առթիւ կը յայտնենք որ նոյն էջին 28րդ տողին վրայ ալ 13,473ը պիտի ըլլայ 19,473: Արդէն, եղած հաշիւներն ալ ցոյց կուտան որ ամերիկեան ոսկին 25.90 պիտի ըլլայ և ռուսական ըռպլինն արտադրեալ՝ 19,473:

(2) Աւետիս Տէր—Սահակեանի բերնէն լսած ենք թէ ինք անգղիացեաց հարուստ լեզուն ուսած էր ինքնօգնութեամբ, ասդին անդին իյնալով մանաւանդ Լիվրուլէն Կ. Պոլիս եկող ու խարոխող վաճառաբեր նաւերուն անգղիացի նաւապետներուն քով հանապազօրեւելով և թախանձանքով ստիպելով անոնք վարժեցունել զինքը բրիտանականին ոճի և արտասանական դժուարութեանցը:

ԱՌՆԻՏԻ. ԲԱՌԱՐԱՆ

(ԲԻՐԱԿՆ)Ի

Բ Ա Ր Ի Զ

Ամսդերտամ	(100 ֆիոր)	եռամսեայ	4 ⁰ / ₁₀	208
Համպուրկ	(100 մարք)	»	3 ⁰ / ₁₀	123.20
Բեդերտուրկ	(100 ուուպլի)	կարճ պայման		268
Բարիզ ալբաու				

Բարիզի և Համպուրկի գրամական հրապարակներուն վրայ, փոխգիրներու վերոնշանակեալ գրներով, պանքէս մը եթէ առպիգաւ մը ընէ, կրնայ հարիւրին մէկէ աւելի շահ մը արտագրել: Օրինակի համար, եթէ Համպուրկէն պանքէս մը 30,000 մարքի ֆիորին գնէ Ամսդերտամէ, ու անոր փոխարէն Բարիզէն ուուպլի բերել տայ, կը շահի 369,58 մարք, հետեւեալ հաշուոյն համաձայն. —

$$\begin{aligned}
 & \text{քանի՞ մարք կը շահի} = 30,000 \text{ մարքը} \\
 & \text{եթէ } 100 \text{ մարքը} = 100 \text{ ֆիոր. կարճ պայման} \\
 & \text{կարճ պայման } 100 \text{ ֆիոր} = 101 \text{ ֆիոր եռամսեայ } 4^0/_{10} \text{ գեղջ} \\
 & \text{եռամսեայ } 4^0/_{10} \text{ գեղջով } 100 = 208 \text{ ֆր. կանխիկ} \\
 & \text{կանխիկ } 268 \text{ ֆր.} = 100 \text{ ուուպլի կարճ պայման} \\
 & \text{կարճ պայման } 100 \text{ ուուպլի} = 248.25 \text{ մարք կանխիկ} \\
 & \hline
 & \text{Ք} = 30,369 \quad 58 \text{ պիտի առնենք} \\
 & \quad \quad 30,000 \quad \text{մեր վճարածը} \\
 & \hline
 & \quad \quad 369 \quad 58 \text{ մարք շահ}
 \end{aligned}$$

Վաճառքի առպիգոածի վրայ հաշիւներ. — Եթէ անգլիական կերպատի մը ետառան 2 շիւին 8 բէնաւ արժէ, քանի՞ ֆէնիկ կ'արժէ մէգրոն և քանի՞ քաբիկ՝ ուուսական կանգունը. —

Ա. Մէգր—ֆէնիկ

$$\begin{aligned}
 & \text{քանի՞ ֆէնիկ} = 1 \text{ մէգրը} \\
 & \text{եթէ } 10 \text{ մէգր} = 11 \text{ ետառա} \\
 & \quad 1 \text{ ետառա} = 2 \text{ շիւին } 8 \text{ բէնաւ} \\
 & \quad 20 \text{ շիւին} = 1 \text{ Անգլ. ոսկի} \\
 & 1 \text{ Անգլ. ոսկի} = 2043 \text{ ֆէնիկ} \\
 & \hline
 & \text{մէկ մէգրը } 299,64 \text{ ֆէնիկ կամ } 2 \text{ մարք} \\
 & \quad \quad \quad 99,64 \text{ ֆէնիկ}
 \end{aligned}$$

Բ. Ռուս. կանգուն քարիկ

քանի՞ քարիկ = 1 կանգունը

եթէ 7 կանգունը = 5 մէդր

10 մէդրը = 11 հառտա

1 հառտան = 2 չիւ. 8 բէնայի

20 չիւինը = 1 Անգլ. սակի

1 Անգլ. սակին = 240 բէնա

24 բէնան = 100 քարիկ

մէկ ուսու. կանգունը = 104,75 քարիկ կամ 1 ուսակի
4,76 քարիկ

Արժեքուղթերու եւ ուրօտի վրայ առաջիդրածներ. —
Ենթադրենք որ սակարանին մէջ լիքիտատիօնին օրը 3⁰/₁₀
Ֆրանսական Ռանդը կ'արժէր 94 Ֆրանք եւ ուրօտն էր 5
սանդիւմ, 4⁰/₁₀ Սպանիական Արտաքինը կ'արժէր 75 Ֆրանք
5/16 ուրօտով, իսկ Քօնթուառ տ'էսքօնթի պարտաթուղ-
թերը 75 Ֆրանք 30 սանդիւմ ուրօտով: Արդ, եթէ դրամա-
տէր մը Ֆրանսական Ռանդ ունենայ, կրնայ՝ չահաւար առ-
պիղոստ մը ընել՝ այդ արժեթուղթերուն վրայ: Օրինակի
համար, եթէ այդ դրամատէրը 4500 Ֆրանս. Ռանդ ունէր,
կրնայ 5 սանդիւմ ուրօտ վճարելով այդ թուղթերը ուրօտի
ընել եւ 94 Ֆր.էն 141000 Ֆր. ստանալ, իսկ անոր փոխա-
րէն 5/16 սանդիւմ ուրօտով 6000 Սպանիական Արտաքին
առնել: Այս գործառնութենէն գրամատէրին քովը պիտի
աւելնայ դեռ 28500 Ֆրանք, զոր կրնայ չահագործել 380
հատ Քօնթուառ տ'էսքօնթի պարտաթուղթերուն իւրաքան-
չիւրէն 30 սանդիւմ ուրօտ առնելով:

Տեսնենք թէ այս գործառնութենէն ի՞նչ կրնայ չահիւ
դրամատէրը: Պէտք է գիտնալ որ

4500 Ռանդ 3⁰/₁₀էն 1500 արժեթղթի, նոյնպէս 6000
Սպանիական Արտաքին 4⁰/₁₀էն 1500 արժեթղթի համապա-
տասխան են:

4500 Ռանդին համար պիտի վճարէ իւրաքանչիւրին 94
Ֆրանք 5 սանդիւմ ուրօտ, այսինքն 75 Ֆրանք 1500 ար-
ժեթուղթ գին 94 Ֆր.էն 141,000

Ուրօտ 5 սանդիւմէն 75

141075 Ֆր.

6000 Սպանիականէն պիտի ստանայ	
1500 արժեթուղթ 75 ֆր.էն	112,500 ֆր.
աւրօս $\frac{5}{16}$ սանդիւմ = 0,3125ի	468.75 »
380 պարտաթուղթ Բօնդ. տէսքօնդի 75 ֆր.էն	23,500 »
աւրօս 30 սանդիւմ	114 »
	144,582.75

հետեւապէս, այս առպիղռածէն կը շահի 507 ֆր. 75 սնդմ.:

Ա.ՊՈԳԱՍ. [Arboga]. — Շուէտի վէսթմանլանթ նահանգին մէջ 4500 բնակչով քաղաք մ'է, ունի ապակիի, մեքենայի գործարաններ և ձուլարան:

Ա.ՊՈՅ. [Arbon]. — Զուլցբերկոյ Թուրկալ նահանգին մէջ 3600 բնակչով քաղաք մ'է, ունի մեքենայի գործարաններ և ստեղծագործութիւն:

ԱՌՍԱՄԱՍ [Arsamas]. — Ռուսիոյ Նիժնի Նովորոսս նահանգին մէջ 11,000 բնակչով քաղաք մ'է, ունի ցորենի կարեւոր առեւտուր և թաղիքի, կաշիի գործարաններ:

ԱՌՍԻՋ-ՍՈՒՌ-ՕՊ [Arcis-sur-Aube]. — Ֆրանսայի մէջ, Բարիգէ 203 քիլօմէդր հեռաւորութեամբ և 3000 բնակչով քաղաք մ'է: Ունի կարեւոր գործարաններ բամբակէ, բրդէ և մետաքսէ պօսեքրոիի վերաբերեալ պերճանքի նիւթերու: Արմտիքի և փայտածուխի վրայ մեծ առեւտուր ունի:

ԱՌՏՈՍՍԱՆ [Ardrossan]. — Անգլիոյ (Սկոթլանդ) մէջ 6500 բնակչով ծովեզերեայ քաղաք մ'է: Լոնտոնէ հեռաւորութիւնն է 673 քիլօմէդր: Առտուսանի գլխաւոր ճարտարութիւնք են մեքենաներ շինել և երկաթուղիներու համար թռավեքաներ պատրաստել: Այս նիւթերէն, ինչպէս երկաթեղէնի մանր իրեզէններէ և հանքածուխէ, տարին $2\frac{1}{2}$ միլիոն սկոթլ վաճառք կ'արտածէ:

ԱՌԽԱՆԳԷԼ [Arkhanguel]. — Ռուսիոյ մէջ Բեդերբապուրկէ 137 և Մոսկուայէ 1218 քիլօմէդր հեռաւորութեամբ Տվինա գետին բերանը 20,000 բնակչով վաճառաշահ քաղաք մ'է: Տվինա գետը, որ նաւարկելի է իր երկայնութեան

գրէթէ բոլոր մասերուն մէջ, չրանցքներով ալ միացած է երկրին նաւարկելի երկու կարեւոր գետերուն՝ Վօլկայի և Նէվայի հետ։ Այս պարագան հաղորդակցութեան և փոխադրութեան մեծ գիւրութիւններ ընծայած է և առեւտրական կարեւոր կեդրոն մը ըրած է Առքանկէլ քաղաքը, որ, ինչպէս ըսինք, Տվինա գետին բերանը հիմնուած է։ Տարւոյն մէջ վեց ամիս կը սառնին Տվինա և անոր յարակից միւս գետերը, և այդ միջոցին կը գաղթին Առքանկէլի առեւտրական գործառնութիւնները։ Առքանկէլի գլխաւոր արտածութիւններն են. — փայտ, վարսակ, քթան, քթանի հունտ և ծառի ռետին, իսկ ներածութիւններն են. — Ձուկ, որ կուգայ Նորվէկիայէ, հանքածուխ, մեքենայ, յիմեքթ, երկաթ, որոնք կը ներածուին Անգլիայէ, Գերմանիայէ, Պելժիայէ։ Առքանկէլի տարածութեան կէսէն աւելին գրաւած են անտառները։ Այս պատճառաւ, քաղաքին գլխաւոր ճարտարութիւնները փայտեղէն են։ Ունի 250 սղոցարաններ, ուր 6000 գործաւոր կ'աշխատին և կ'արտադրեն տարին 6 միլիոն ռուպլիի փայտ։ Առքանկէլի մէջ, որ Սիպերիոյ վաճառականութեան կեդրոնն է, Մառկառիթինաքայլի առնալ՝ Նալաճառը տեղի կ'ունենայ, կը տեսէ շարունակ մէկ ամիս, Սեպտեմբեր 1էն Հոկտեմբեր 1, և 1½ միլիոն ռուպլիի գործառնութիւն կ'ըլլայ։

ԱՌՔԱՆՏՍԱՍ [Arkansas]. — Ամերիկայի Մ. Նահանգներու մէջ 430,472 քիլօմէդր տարածութեամբ և 1½ միլիոն բնակչով նահանգ մ'է։ Առքանասի գլխաւոր քաղաքներն են. — Լիտլրօք (26,000), Ֆորթսմիթ (11,500), Հաթ Սբրինկս (8000)։ Այս նահանգին գլխաւոր արտադրութիւններն են բամբակ և եգիպտացորեն։ Առաջինէն տարին իբր մէկ միլիոն հակ, երկրորդէն 1½ միլիոն գրիւ (36 լիգրա) կ'արտածէ, 27 միլիոն տոլար արժէքով։ Միսիսիբի գետը կ'անցնի Առքանասսէ և շոգենաւերը այդ գետին վրայէն մինչեւ Լիտլրօք քաղաքը կ'երթան ու կ'առնեն փոխադրելի վաճառքները։

ԱՌՔԱՇՈՆ [Arcachon]. — Ֆրանսայի Ժիւօնտ նահանգին մէջ, Բարիզէ 644 և Պօռտոյէ 59 քիլօմէդր հեռաւ
[Կը շարունակուի]

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

Ծովային Ապահովագրութեան

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

×

Իզմիրէն Վ. Պաշապանեան եֆ. կը գրէ մեզ. —

Թիւ 30 Բիւրակնի մէջ կարգացի ծովային ապահովագրութեան մը առթիւ մայրաքաղաքիդ ծանօթ. վաճառականներէն միոյն Լիօնի իր թղթակցին հետ ունեցած վէճը և կը փութամ մետաքսեղէնի, պօնեքըրիի և մանր ապրանցի փոխադրութեանց ու մթերանոցի մէջ կայքի դէմ հոս կիրարկուած ապահովագրական պայմաններն հաղորդել Խըմբագրութեանդ :

Ա. Գողութիւն . — Հրապարակիս վրայ սովորութիւն դարձած է, մանաւանդ վերջին տարիներս ուր փոխագրութեանց մէջ գողութիւններ յաճախ պատահիլ սկսած են, մետաքսեղէնի, պօնեքըրիի և մանր ապրանցի ապստամբ մը տրուելու պարագային՝ առաքումները գործարանափութիւն կամ զրկող վաճառականին կողմէ գողութեան դէմ եւ մքերանոցներուն մէջ մինչեւ 20 օր կայքի միջոցին պատահելի հրդեհի դէմ ապահովագրուած ըլլալու պայմանները յօր քր ֆոնիսիօններուն մէջ անհրաժեշտ կերպով նշանակել տալ, եթէ ապրանքները *cas* կը ծախսուին, իսկ *loco fabrique* ծախուած ապրանքներուն համար, ներածող վաճառականները իրենց քոյիս *s'assureurs* ներուն մէջ որոշուած քոյիսներուն վրայ $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ օ/10 սիւրքոյի մը վճարելով, գողութեան կամ մթերանոցի մէջ կայքի դէմ ապահովագրած իրենց : Կան նաեւ քանի մը ներածողներ, որք իրենց քոյիս *s'assureurs* ներուն, ի մէջ այլոց, այդ երկու ռիսկերուն դէմ ըլլալու պայմանով խմբագրել տուած են ընկերութեանց կողմէ և սիւրքոյի հաշիւներու առաջտուկը չեն ունենար :

Բ. Մքերանոցի մէջ կայք . — Ներածող վաճառականներն ոմանք ալ հրդեհի դէմ կ'ապահովագրեն միայն, որոշ

գումարի մը համար տարեկան քօյիւններ ունենալով, որովհետեւ հոս ևս օրինաւոր պատճառներով առաքումները երբեմն կը յապաղին տէրերուն յանձնուելու⁽¹⁾։

Դատական Քրոնիկ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ Բ. ԴԱՏԱՐԱՆ

30 ՅՈՒՆԻՍ

Յովհաննէս էֆ. Պառաւեան դատ բացած էր Մ. Ժօզէֆ Ամօնի դէմ և իր փոխանորդեալին 4 մուրհակով ունեցած 116 ոսկիի պահանջին գանձուիլը, հակառակ պարագային յիշեալին սնանկացուիլը խնդրած էր։

Աղերագիրը կարգացուելէ ետք, Պառաւեան էֆ. յայտարարեց որ Մ. Ժօզէֆ Ամօն մէկ երկու ամսուան մէջ Պոլսոյ առեւտրական հրապարակէն 7—800 ոսկիի ապրանք գնած է և իր վաճառատան մէջ գրէթէ բնաւ վաճառք մնացած չէ, ուստի այս մասին մասնաւոր տնօրինութիւն մը խնդրեց։

Մ. Ժօզէֆ Ամօն դատարան չներկայացաւ և ի բացակայութեան դատուելով սնանկ հռչակուեցաւ, նաեւ յիշեալը եթէ չկրնայ կանչուած ատեն ներկայանալու համար երաշխաւոր տալ, պիտի բանտարկուի։

2 ՕԳՈՍՏՈՍ

Փրիզոր էֆ. Համամճեան Եանի էֆ.ի դէմ դատ բացած էր և իրեն փոխանցուած 10 ոսկինոց մուրհակին փոխարէնին վճարուիլը, հակառակ պարագային այդ գումարին դատարանին քով տեքօզիքօ ձգուիլը և կամ յիշեալին սնանկացուիլը խնդրած էր։

(¹) Այս կերպը անհրաժեշտ դարձած է մասնաւոր անդղիական ապրանքներ ներածողներուն համար, որոց եղած առաքումներն Անգլիոյ մէջ կ'ապահովագրուին ու հազուադիւրէն է որ անդղիական ընկերութիւններն 8 օրէն աւելի մթերանոցի կայքի դէմ ապահովագրեն։ (Ծան. յօդօր.)

Աղերսագիրը կարդացուելէ յետոյ, դատախազեալը յայտարարեց որ այդ մուրհակը տուած էր առանց փոխարէնը ստացած ըլլալու: Այս մասին հուզուզը ումումիյէի դատ բացած էր մուրհակին բուն տիրոջ՝ Արամ էֆ. Գուլումճեանի դէմ, որ լսելով այս պարագան, մուրհակը փոխանցած է Գրիգոր էֆ.ի, ուստի խնդրեց որ Արամ էֆ.ն ալ այս դատին մասնակցի:

Դատարանը խորհրդակցեցաւ և նկատելով որ դատախազը իր աղերսագրով Եանի էֆ.ի սնանկութիւնը խնդրած էր, վճռեց որ յիշեալը յառաջիկայ երկուշաբթի 10 ոսկի տրուի: Զգէ դատարանը և դատը շարունակէ:

Չ Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

Մանչէսթըր բնակող վաճառականներէն Մ. Ս. Պօսթանճըզլուի փոխանորդ Մանաս էֆ. աղերսագիր մը տուած էր սնանկ Տ. Արապեանի սէնտիքներուն դէմ և իր փոխանորդեալին սնանկէն ունեցած իմթիլազլր պահանջքին ամբողջովին գանձուիլը խնդրած էր: Մանաս էֆ. բերանացի եւս յայտարարեց որ Մ. Պօսթանճըզլու 75 ոսկի արժողութեամբ կերպաս եմաներէն Արապեան էֆ.ի զրկած էր, իր հաշուոյն ծախելու պայմանաւ: Ուստի այդ վաճառքը եթէ չէ ծախուած՝ ետ դարձուիլը, եթէ ծախուած է՝ փոխարէնին վճարուիլը խնդրեց: Արապեան էֆ. առարկեց որ Մ. Պօսթանճըզլու, զրկած վաճառքին իբրեւ փոխարէն, իր վրայ 75 ոսկիի փոխդիր քաշեց, զոր ընդունեց, ուստի այդ փոխդրին փոխարէնը պարտական է: Մանաս էֆ. կրկնեց որ այդ վաճառքը եմաներէն և իրենց հաշուոյն ծախելու պայմանաւ զրկուած է, վաճառքը վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուի, ուստի ամէն պարագայի մէջ վաճառքին ետ դարձուիլը հարկ է:

Նախագահը հարցուց Մանաս էֆ.ի թէ ինչո՞վ կրնայ պայուցանել որ վաճառքը պատրաստ է վաճառատան մէջ: Մանաս էֆ. իր ըսածը հաստատելու համար հրաման խնդրեց սնանկին կնքուած վաճառատունը բանալ:

Դատարանը, խորհրդակցելէ յետոյ, այդ մտօք վճիռ մը տուաւ:

30 ԵՈՒԼԻՍ

Բանաեօթ էֆ. դատ բացած էր Մ. Ե. Ժօրէլիտէսի դէմ՝ և իր ամսաթուղակին փոխարէն 900 զրշ. կը պահանջէր։ Դատախազը բերանացի ևս յայտարարեց թէ դատախազեալին քով երեք ամիս աշխատած էր և 300 զրշ. էն 900 զրշ. պահանջը մը ունի, որուն գանձումը կը խնդրէր։ Նախագահը հարցուց դատախազին թէ ամսաթուղակի մասին պայման մը դրուած է թէ ոչ։ Բանաեօթ էֆ. պատասխանեց թէ այս մասին պայման մը դրուած չէ, բայց եհիրի միսլով 300 զրշ. էն երեք ամսուան պահանջը մը ունի։ Դատախազեալը նախ առարկեց թէ ինք Բանաեօթ էֆ.ն ուրիշ մը յանձնարարութեամբ իր քով առած է, պարապ ժամերը իր վաճառատան մէջ անցընելու համար։ Յետոյ ըսաւ որ քիչ մը ժամանակ միայն վարձքով աշխատած է և անոր համար ալ փոքր վարձք մը կը խոստանայ։ Բանաեօթ էֆ. մերժեց այս առարկիւթիւնը և ըսաւ թէ կրնայ հաճուտեալ որ դատախազեալը իր պաշտօնեան զրկած է իր մօտ և առաջարկած է ամսաթուղակով ծառայել իր վաճառատան մէջ։

Նախագահը նկատելով որ դատախազեալին պաշտօնէին վկայութիւնը ըստ օրինի լսելի չի կրնար ըլլալ, երդում առաջարկեց դատախազեալին, որ յօժարեցաւ։ Բայց նկատելով որ երկու դատուողներուն միջեւ համաձայնութիւն մը կարելի է, յորդորեց զանոնք որ փոխանակ երդում ընելու, համաձայնին իրենց միջեւ ու այս նպատակաւ հրաւիրեց փաստաբան Նշան Էֆէնտին դատարանէն դուրս համաձայնեցնել զանոնք։

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

×

Մանածի Հրապարակը

ԲԱՄԲԱԿ 7-33. — ԿԱՏՈՒ ԳԼՈՒԽ 10¹/₂

Մանածի գիները տակուլին բարձր են։ Տեսակներ կան որոնց գինը, անցեալ տարուան հետ բաղդատելով, 10—

15% աւելի է: Անդլիական և իտալական գործարանները մինչև յայժմ տարուան այս եղանակին համար մեծաքանակ անկաժրման ունին, և այս պատճառաւ կը կարծուի որ գիները ա՛լ աւելի բարձրանան: Մանածը Թուրքիոյ մէջ ամէնէն աւելի գարնան եղանակին կ'սպառի, բայց այս տարի գարնան մէջ կարեւոր գործ մը չեղաւ գիներու սղուեթեան պատճառաւ: Կը յուսացուի որ աշնան մօտ խնդրանքներ ըլլալով, մանածի կարեւոր վաճառումներ ըլլան: Վերջին քանի մը շաբաթներուն մէջ, Պոլսոյ հրապարակին վրայ իտալական և անգլիական մանածներէն սպառում չեղաւ, իսկ հնդկական վաթէրէն մեծաքանակ ծախուեցաւ Սեծովի գրէթէ բոլոր նաւահանգիստները յանձնելի: Ամէնէն աւելի Պոմպոյի Հաճի Մահմուտ և Հաճի Իսմայիլ և ընկերութեան գործարանին տրտադրութիւնները ծախուեցան, իրենց կանոնաւոր յանձնումներուն և վաճառքին աժանութեանը պատճառաւ: Այս հնդկական վաթէրները ո՛չ միայն կտաւ գործելու համար կը գնուին, այլ նաեւ մեծաքանակ կը զրկուին եւրոպական գործարանները, քանի որ ընկերութիւնները կարծածելու պայմանաւ: Ետի գուլէի մանածի գործարանը շարունակ կը բանի, իր ստացած յանձնարարութիւնները կատարելու համար: Գիները համառաւ են:

Ահաւորիկ մանածի գլխաւոր տեսակներուն վերջին գիները Պոլսոյ հրապարակին վրայ. —

Վաթէր Եէտի Գուլէ N.	4	34	%	կանխիկ հոս յանձնի.
Էքսթրա » » »	4	34	»	»
Վաթէր հնդկական »	4	32 1/2	»	կանխիկ
Վաթէր իտլին. Ա.	»	6/14	39/40	» 61 օր պայմանժամով.
Վաթէր անգլ. Ա.	»	20	58	»
Վաթէր իտլին. Ա.	»	20	57	»
Վաթէր իտլին. Բ.	»	20	50/2	»
Վթր. կրմր. Զիցր. Ա.	»	20	74/6	»
Վթր. կրմր. իտլին.	»	20	68/72	»
Էքսթրա անգլ. Ա.	»	18/24	67	Լ. Օսմ. 106է »
Էքսթրա անգլ. Ա.	»	12/14	60	» »
Էքսթրա իտլին. Ա.	»	18/24	62	» »
Էքսթրա իտլին. Բ.	»	18/20	54	» »
Էքսթրա իտլին. Բ.	»	12/14	51	» »

Մ Ր Յ Ո Ւ Մ

Օ Ս Մ. Պ Ա Ն Ք Ա Յ Ի Ն Մ Է Ձ

Ինչպէս կանխաւ ծանուցուած էր, անցեալ Կիրակի Օսմ. Պանքային մէջ տեղի ունեցաւ պաշտօնէաներու ընտրութեան առթիւ բացուած մրցումը, որու կը մասնակցէին բազմաթիւ թեկնածուներ, մեծ մասամբ Հրեայ: Քննիչներու կողմէ առաջարկուեցան հետեւեալ վեց հարցումները. —

1. — Ի՞նչ կը հասկնաք Effets documentaires ըսելով: Անոնց յարակից թուղթերը որո՞նք են: Ի՞նչ գիտէք անոնց իւրաքանչիւրին վրայ:

2. — Տոկոսի դրուած գրամագլուխ մը ի՞նչ ամբողջութեան 3|5ը տոկոս բերած է 45 օրուան մէջ: Ի՞նչ էր տոկոսին սակը:

3. — Պանքէն մը Աղեքսանդրիոյ իր մասնաճիւղին մէջ ունի 200 հատ Բումէլիի երկաթուղի և 200 հատ ալ Պոլսոյ ճիւղին մէջ: Կ'ուզէ անոնցմէ 200 հատը ծախել: Ո՞րը աւելի շահաւոր կ'ըլլայ հետեւեալ սակերով.

Օսմ. երկաթուղին Պոլսոյ մէջ կ'արժէ 163 ֆրանք

Միջնորդէք ¹/₈, իւրաքանչիւր արժեթուղթի համար:

Օսմ. երկաթուղին Աղեքսանդրիոյ մէջ կ'արժէ 166 ֆրանք:

Միջնորդէք ¹/₂ ֆր. իւրաքանչիւր արժեթուղթի համար: Ֆրանսական ոսկին 78.45

Բարիզի վրայ չէք 97.45

Լոնտոնի » » 109.45/40

4. — Ի՞նչ կը հասկնաք քամպլալի գիներուն մասին գործածուած certain և incertain բառերէն: Պոլսոյ դրամական հրապարակին վրայ, Եւրոպայի գլխաւոր դրամական հրապարակներուն հետ բաղդատելով, certain նշանակուած է քամպլալներէ ոմանց համար և քամպլալներէ ոմանց համար ալ incertain: Այդ կարգի քամպլալներու քանի մը օրինակներ տուէք:

5. — Քօմիսիօնով բացուած հաշիւ մը 1907 Յունիս 30ին կը փակուի: Երբ այս հաշուոյն սոյսը 1907 Դեկտ. 31ին պատրաստուի, պէ՞տք է ֆօմիսիօն անցընել այդ սոյսին վրայ: Պատճառարանեալ պատասխան մը տուէք:

Յ. — Պ. այսինչին համար ինդ-սուրան մը բացէք հե-
տեւեալ պայմաններով . —

Պարտքին համար պիտի հաշուէք $4\frac{1}{2}\%$ և պահանջքին
համար $2\frac{1}{2}\%$ տոկոս : Հաշիւը պիտի փակուի Յունիս 3)ին :

Յունվար 1ին վճարած է	950	Օսմ. ոսկի
» 5ին չէք Պ. այսինչի	200	» »
» 8ին վճարուած	150	» »
» 9ին կտրօններէ գանձուած	50	» »
Փետր. 7ին Րումէլի երկաթուղի գնուած	80	» »
Մարտ 9ին չէք Պ. այսինչի	80	» »
» 18ին վճարում	75	» »

Վաճառականներուն Համար

Կարեւոր

Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը կը ծանուցանէ որ
վաճառականներէ սմանք կարծելով որ դրամի ստացումը
ծանուցանող նամակները դրոշմի տուրքէ զերծ են, այդ
կարգի նամակներ կը փոխանակին առանց օրինական 10 և
20 փարանոց դրոշմաթուղթը փակցնելու : Հանրային Պար-
տուց Վարչութիւնը այս կարգի բազմաթիւ նամակներ ձեռք
անցուցած է, որոնց տէրերէն օրինական տուգանքը պիտի
առնէ և նկատելով որ այս կարգի վանցառութիւններ օրէն-
քին տրամադրութեանց անգիտութենէն առաջ կուգան,
կրկին անգամ կը ծանուցանէ որ դրամի ստացման և «իպ-
րա»յի ծանուցման յասուկ նամակները պէ՛տ է որ ըստ օրինի
իրենց վրայ կրեն 10 և 20 փարանոց դրոշմաթուղթեր :

×

Նոյնպէս, վաճառականներու, սեղանաւորներու և սա-
րաքներու կողմէ իրենց յաճախորդներուն տրուած ամէն
ֆաթուրա և հաշուեցոյց ըստ օրինի ենթակայ են 5 փարա-
նոց դրոշմատուրքի, զոր պիտի վճարեն հաշուողն և հաշուե-
ցոյցին տէրերը : Այս մասին ալ շատ մը օրինադրանքութիւն-
ներ եղած ըլլալով, Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը կը
ծանուցանէ թէ օրինադրանքները իւրաքանչիւր հաշուէրուդրի
համար 100 դրոշ տուգանքի պիտի ենթարկուին :

ԱՐՄՏԻՔԻ ՎԱՃԱՌՈՒԿԱՆ ՆԵՐՈՒՆ

Հասցեից

Անատոլուի Երկաթուղեաց Ընկերութեան Տէրինճէի և Իզմիտի մթերանոցներուն մէջ, փոխադէնը մաքուր (récepissé) առնելու պայմանաւ պարկով արմաթիք մթերելու համար, իւրաքանչիւր վաւիճէն ամիսը 40 դրշ. սկեղբամ վարձք պիտի առնուի յառաջիկայ Սեպտ. 1էն (Ը. Ե.) սկսեալ:

×

Հայտար փաշայի Նաւահանդուտի Ընկերութեան կողմէ արմաթիքի նոր մթերանոցներ և արմաթիք մաքրելու յատուկ գործիքներ զետեղուած են, որոնք յառաջիկայ Սեպտ. 1էն (Ը. Ե.) սկսեալ հասարակութեան տրամադրութեանը տակ պիտի գրուին: Քարափէն շոգենաւ փոխադրութեան համար 15 թօնօ կշռող գարիի իւրաքանչիւր վաւիճէն հետեւեալ ծախքերը պիտի առնուին. —

Երկաթուղիի ծախք, սկեղբամ	4.25 դշ.
Վաւիճէն պարպելու և մթերանոց փոխադրելու համար	66 »
Մթերանոցէն վերցնելու, կշռելու և շոգենաւ փոխադրելու համար	66 »
Քարափի տուրք	22½ »
Փալամարի տուրք	6.60 »

Մթերանոցի բաժանումներուն տարեկան վարձքը պիտի որոշուի թօնօ գլուխ սկեղբամ 12 դրուշի հաշուով:

Առեւտուրի Կեանքը

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՉ

×

Պանսումայի Հրապարակը

Ծանօթ վաճառական Արմէն Էփ. Մարեանի առեւտրական ջրջաբերականէն ֆադուած. [30 Յուլիս]. —

Վաճառատան մէջ	for Պանտումա
Լ. Օսմ. 408հն	Լ. Օսմ. 100հն
2քր խողակ	բիւլօն 125—145 դրշ.

Յորեն	օխան	48	փր.	օխան	47	փր.
Բակլա	»	34 ¹ / ₂	»	»	34	»
Դարի	»	36	»	»	34	»
Եգիպտացորեն	»	28	»	»	27	»
Քէթէն թօխումի	»	60	»	»	58	»
Սիսեռ	»	38—62	»			
Ոչխարի մորթ զոյգը		30—35	զրշ.			
Դառնուկի	»	25—27	»			
Կովու	»	օխան 7—10	»			
Այծի	»	զոյգը 27—30	»			
Բամբակ	օխան	7 ¹ / ₂	»			
Բուրդ	»	8	»			
Հաւկիթ	հարիւրը	18 ¹ / ₂	»			

Սելանիկի Հրապարակը

Տ. Յ. Տեփանեան եֆ. կը գրէ մեզ Յուլիս 26 թուով. —

Ահաւասիկ Սելանիկի հրապարակին վրայ հետեւեալ կա-
րեւոր ապրանքներուն գիները. —

Շուշմայ տեղական, օխան 105 փարա, շուշմայ Անատո-
լի, օխան 115 փր., անխօն օխան 70 փր., սիսեռ օխան
60 փր., բամբակ տեղական, օխան 7 զրշ. 8 փր., եաբաղի
ճերմակ օխան 8 զշ. 10 փր., եաբաղի սեւ օխան 8 զշ.,
լուբիա տեղական օխան 40—52 փր., աֆիօն օխան 300
զշ., զառնուկի մորթ զոյգը 13 զրշ., այծի մորթ փոքր
զոյգը 15 զշ., ոչխարի մորթ օխան 7¹/₂—8 զրշ., հաւկիթ
հարիւրը 16 զրուշ:

ՊԱՐՄԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Օգոստ. 6—10 (Ն. Տ.)

Ծախուեցան զանազաններու. —

Աֆղան խալի բարթի	160	կտոր	Ֆր. 156
» » »	80	»	» 158
» » ընտիր	30	»	» 210
Քաղաք	190	»	
Կէնճէ	585	»	

Շիրվան նիւմ քէօհնէ	270	»	»	41 ³ / ₄
» նիւմ ֆինա և նիւմ անթիք	700	»	»	28/30 ¹ / ₂
» իքինճի	283	»	»	42 ¹ / ₂
» նիւմ քէօհնէ	240	»	»	21 ³ / ₄
Գարապաղ քէնարէ	110	»	»	98
» նամազի	600	»	»	25
Խիվա խաչլը	80	»	»	70
Մուշգապատ	82	»	»	21
»	30	»	»	18
Թէպրիկ	40	»	»	47/48
»	45	»	»	49/50
Գիրման մեծ	1	»	»	98
Մէշէտ (Խօրասան) մեծ	2	»	»	74

ԻԶՄԻՐԻ ԳՈՐԳԵՐՈՒ

Հրապարակը

Անցեալ շաբթու իգմիրէ արտածուեցան 3,19¹/₄ քիլօ Ու-
շաքի, 9093 մէդր կէօրտէսի և 90 մէդր Սվազի գորգեր:

ԱՆԱՏՈՂՈՒԻ ԳՈՐԳԵՐՈՒ

Հրապարակը

21—28 Յուլիս—3 Օգոստոս

Ծախուեցան

300 հատ քիլիմ	գին	45	ֆր.
400 հատ գորգ	»	23—26	»
100 հատ մետաքս գորգ	»	40—230	»

ԵՐԿԱԹ

Անցեալ շաբթու Պելժիոյ երկաթի հրապարակին վրայ
փոփոխութիւն մը չեղաւ: Թէեւ գործարաններուն մեծ մա-
սը մինչեւ աշուն յանձնարարութիւններ ունին, բայց փոքր
գործարանները բաղդատաբար անգործ են: Զուլարաններուն
գնած ձուլ պողպատի գինը 115 ֆր. է, բայց յաճախորդները
սուղ կը նկատեն այս գինը: Թէեւ ամէն գործարան պող-
պատի և երկաթի իրեն յատուկ տեսակը ունի, և գիներն
ալ կը տարբերին, բայց ընդհանուր կերպով թիւ 2 երկաթին
6,08 շիլին կը պահանջեն: Բուդրէլի և երկաթեայ գծերու

խնդրանքը շատ է: Երկաթեայ գիծերու Սէնտիքան Օսդան-
տի մէջ ժողով մը գումարելով, արդի գիներուն վիճակը
գոհացուցիչ գտեր և այդ վիճակին մէջ պահելու համար մի-
ջոցներ տնօրիններ է: Ֆրանսայի մէջ երկաթեղէն իրերու
հրապարակն ամբողջ է և հակառակ գնորդներու շանքերուն,
գիներն ինկած չեն: Անգործութեան պատճառն է տարւոյն
այս եղանակը, ուր ընդհանրապէս գործերը կը դադրին:
Ա. տեսակէ երկաթը 21 և 2 թիւ սաճը 2 և 3 ֆր. կ'արժեն:
Լուտի շրջակայքի ձուլարանները շատ գործ ունին, թէեւ
գիները փոխուած չեն և կ'արժեն Ա. տեսակ երկաթ 22½—
23 և պողպատ 25 ֆրանք: Անգլ. երկաթի հրապարակնե-
րուն վրայ ժամանակէ մը ի վեր գիտուած գիներու ամբու-
թիւնը, մանաւանդ Փլիվլէնտի տեսակներուն վրայ, կը շա-
րունակէ:

ՅՈՐԵՆ ԵՒ Ա.Լ.ԻՐ

Նախորդ շարթու Պոլսոյ հրապարակը ժամանեցին 1060
թոնօ ցորեն և 13,920 պարկ տլիւր: Ժամանած ցորենը ամ-
բողջովին Անատոլուի արտադրութիւն էր, իսկ տլիւրներուն
5770 պարկը Վառնայէ, 4462ը Օտեսայէ, 3450ը Մարսիլիայէ,
840ը Պրաիլիայէ և մնացեալը զոնազան նաւահանգիստներէ:
Նախորդ շարթու Անատոլուի կարծր ցորեններուն գիները
Ա. տեսակը 47—48էն 46—47 փր.ի, Բ. տեսակը 45—46էն
44—45 փր.ի, Գ. տեսակը 43—44էն 42—43 փր.ի իջան,
իսկ կակուղ ցորեններուն, ինչպէս նաեւ ալիւրին գիները
ո՛ր և է փոփոխութիւն չկրեցին: Եւրոպական ցորենի հրապա-
րակներու վրայ, և գլխաւորաբար Լոնտոնի մէջ ցորենին գի-
նը ինկաւ, ամէն տեղ և մասնաւորաբար Անգլիոյ մէջ այս
պահուս անցեալ տարուընէ աւելի ցորեն մթերուած ըլլալուն
հետեւանքով:

ԲՐԻՆՁ

Բրինձի վրայ թէեւ կարեւոր գործառնութիւններ չեն
ըլլար, սակայն արտադրաւայրերու մէջ կը շարունակէ գի-
ներուն ամբութիւնը: Այս տարի Եւրոպայի համար 864,000
թոնօ, Արեւելքի համար 62,863 թոնօ և ուրիշ տեղերու

համար 1,060,400 թօնօ բրինձ արտածուած են արտագրա-
վայրերէն, մինչ անցեալ տարուան այդ երկիրները արտա-
ծուած էին 900,000 թօնօ, 940,000 թօնօ և 36,741 թօնօ:

Պոլսոյ հրապարակը ժամանեց 5500 պարկ Ռանկուն 443
ղրուչէն: Միւս տեսակներուն գիններն են, Օսմ. ոսկին 100էն
Ռանկուն թիւ 3 100 քիւօն 112 ղ.
Ճարսն Ա. տեսակ » 176 »
Ճարսն Բ. տեսակ » 151 »
Եգիպտական Ա. տեսակ 50 քիւօն 83 »
Եգիպտական Բ. տեսակ » 88 »
Իտալական Ա. տեսակ 100 քիւօն 45 ֆր.
Իտալական 6 և 8 թիւ » 40 »

ՁԷԹ

Պոլսոյ հրապարակին վրայ քիչ գործ կայ, թէեւ ար-
տագրավայրերու մէջ գինները բարձր են: Նախորդ չաբթու
Պոլիս ժամանեց 200 տակառ ձէթ Այվալըքէ, 150 տակառ
ձէթ Միտիլլիէ, և 150 տակառ Էտրէմիտէ: Գիններն են Օսմ.
ոսկին 109էն

Այվալըք	Ա. տեսակ	6.40	6.48
»	Բ. »	5.30	5.35
Միտիլլի	Ա. »	5.25	6.5
»	Բ. »	6.5	6.42
Էտրէմիտ	Ա. »	5.30	5.35

ՊԱՐԱՊ ՊԱՐԿ. — Լոնտոնի մէջ պարապ պարկերուն
գինները բարձր են ու կ'արժեն 6×8 ը 56/— և 8×8 ը 60/—
չիլին: Պոլսոյ մէջ այս վաճառքին վրայ գործ չկայ, և 6×8 ը
կ'արժէ 12,30 Օսմ. ոսկի, իսկ 8×8 ը՝ 13,20:

ՇԱ.ԳԱՐ

Նախորդ չաբթու Պոլիս ժամանեց 62 վակօն մեղիս և
կրանիչի չաքար: Այս չաբթու կ'ապտուռի 53 վակօն: (Իւ-
րաքանչիւր վակօն կ'առնէ 150 պարկ մէլիս և 100 պարկ
կրանիւլէ):

Անցեալ չաբթու մեր հրապարակին վրայ չաքարին գի-
ները ինկան, և

ԹՐԻԷՍԹԻ ՇԱՔԱՐԸ

Մեղիս ,	դրանգիդ առանց մաքսի	91էն	87
»	» մաքսատուրքով	104էն	100
»	տեղական սպառումի համար	105էն	102
Կրանիւշե,	դրանգիդ առանց մաքսի	61էն	69
Փոշի	» առանց մաքսի	78էն	77
»	» մաքսատուրքով	87էն	85
»	տեղական սպառումի համար	88էն	86

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇԱՔԱՐ

Փոշի ,	դրանգիդ առանց մաքսի	66էն	65
»	» մաքսատուրքով	77էն	76
»	տեղական սպառումի համար	78էն	77ի իջան :

Այս տարուան չաքարի արտադրութենէն մթերուած է 2,457,600 թօնօ : Անցեալ տարուանն էր 2,475,027 թօնօ , իսկ 1905ինը 1,920,868 թօնօ :

ԽԱՀՈՒԷ

Պոլսոյ հրապարակին վրայ խահուէին գիները , ինչպէս նաեւ Լոնտոնի մէջ Պրազիլիական միլլայսին գինը անփոփոխ էին : Այս տարի Օգոստոսի մէջ խահուէին արտադրութիւնը Յուլիսէն պակաս էր , սակայն այդ նուազութիւնը ո՛րք է ազդեցութիւն պիտի չընէ գիներուն վրայ : Այս տարուան համար կ'ըսեն թէ խահուէի համադրային սպառումէն 2 միլիոն պարկ պակաս պիտի արտադրուի : Այս պարագան ալ գիներու վրայ պիտի չկրնայ ազդել , որովհետեւ հրապարակին վրայ անցեալ տարուէն մնացած մեծաքանակ մթերք մը կայ :

Ա.Լ.ՔՈՒ

Նախորդ շաբթու 62 տակառ ալքոլ ժամանեց Պոլսոյ հրապարակը , 20 տակառ Թիօթփլինայի , 37 տակառ Սօթինսփիլի և 5 տակառ յունական արտադրութիւն : Մեր հրապարակին վրայ Սօթինսփիլի գինն է 31—31½ օխան , Թիօթփլինայի 32—33 օխան մէկ Օսմ. սակի : Իսկ յունական ալքոլին գինն է արտադրավայրին մէջ 48—48½ ֆրանք :

ՔԱՐԻՒՂ

Անցեալ շաբթու Պոլիս միայն Բէօսթէնճէէ ժամանեց 7090 սնտուկ և 12,073 թիթեղ քարիւղ: Պոլսոյ հրապարակին վրայ դրանգիդի համար գիները փոխուած չեն, տեղականի համար թէ՛ բաւական խնդրանք կ'ըլլայ և թէ գինները ամուր են: Պոլսոյ հրապարակին գիներն են.—

	Տեղական	Դրանգիդ
Ռուսական	սնտկ. 52 թիթ. 30	սնտկ. 28½ թիթ. 26½
Ամերիկեան	» — » 28	» — » —
Ռումանական	» — » 25½	» 24½ » 22½
Ատլանդիկ	» 53 » —	» — » —

ՀԱՒԿԻԹ

Անցեալ շաբթու Պոլսոյ հրապարակը ժամանեց 491 ունտուկ հաւկիթ, 175 սնտուկը Պարթընէ, 160ը Պանտըրմայէ և 156 զանազան տեղերէ, որոնց 318 սնտուկը արտածուեցաւ Եւրոպա: Պոլսոյ մէջ ծախուեցաւ հարիւրը 22—24 դշ:

ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ

Անցեալ շաբթու Պոլսոյ հրապարակը ժամանեց 1400 պարկ գետնախնձոր, որուն 1200 պարկը միայն Նաբօլիէ: Գիններն են Նաբօլիի գետնախնձորը 36—38 դշ. պարկը, Մարսիլիոյ՝ 43—44, և Բիոսինը՝ 27 փարա օխան:

ՄԵՏԱՔՍ

Մարսիլիայէ կը գրեն թէ մետաքսի հրապարակը հետըզհետէ կ'ոգեւորի: Այս տարի Ամերիկա սովորականէն պակաս մետաքս կը գնէ, բայց հակառակ տար, թէ՛ մետաքսի գինները բարձր են և թէ հրապարակ բերուած ամէն մետաքս կը ծախուի կանխիկ և աշիվոճ յանձնառութիւնները կատարելու համար: Պրուսայի մետաքսի հրապարակը անցեալ շաբթու քիչ մը թոյլ էր, այս շաբթու քիչ մը գործ եղաւ վաճառք ունեցողներուն քիչ մը գին կտրուկնուն հետեւանօք: 11/15 տէնիս մետաքսը Բ. տեսակ ծախուեցաւ 288/292 ղրուշի:

Բարակ թիւով 13/15 և 11/13 տէնիս մետաքսներէն շատ խնդրանք կայ և կ'արժէ օխան 3 լիրա Օամ.:

Լիօնի մէջ Պրուսայի 13/18 տէնիս մետաքսը կ'արժէ 55/57 ֆր., իսկ Պոլսոյ հրապարակին վրայ 285/290 ղրուշ:

Մարտիկոյ հրապարակին վրայ խոզակին գինն է ֆրանս. դեղին տեսակը 13.75 ֆր., Սեւանիկ 13.40 ֆր., Սուրխական 13.60 ֆր., Պրուսայի, էալրնէի, Պանտըրմայի և Ամստիայի ճերմակ խոզակը 13.50 ֆր. Պարսկական և ռուսական տեսակները 17.60 ֆրանք:

Արտածութիւն

Աֆիօն. — Այս շաբթու բնաւ ո՛ր և է վաճառում չեղաւ: Թիֆթիֆ. — Տեարց Սահակեան եղբարց չրջարերականէն [Յուլիս 23—28]. — Ծախուեցաւ 451 հակ: Գնողներն են Տեարք

Արսէն եւ ընկ.	33 հակ Եօղլատ	19.20
Կիւլպէնկ. եղբ. եւ ընկ.	297 » Գրչէհլը, Էնկըի.	17.30—19.30
Գասապիան եղբ.	45 » Էնկիւրի	18.35
Բ. Մահմուպեան	76 » Գրչէհլը, Մատէն	15 — 19.10

Եաքաղի. — Տեարց Արեւեան եղբարց չրջարերականէն [2 Օգոստ.]. — Շոգենաւ յանձնելի 7¹/₄—7¹/₂ ղշի ծախուեցաւ:

Քէթէն քօխումի. — Վակօնին մէջ 58—59 և շոգենաւ յանձնելի 60—60¹/₂ փարա ծախուեցաւ:

Գարի. — Ծախուեցաւ 12,000 քիլէ: Մէրսինի տեսակին քիլէն կ'արժէ 16¹/₂—17 ղրուշ:

Եզիպտացորենի, վարսակի, թռչնակերի, լուբիայի և սխեռի վրայ գործ չեղաւ:

Շուշմայ. — 1000 պարկ: Մէրսինի նոր բերքը կ'արժէ 102—102¹/₂ փարա:

Դեղին մեղրամօմի, ճէհրիի և քիթրէի վրայ գործ չեղաւ:

Քիթրէ. — Ալթուն օղլու և Ընկերութեան չրջարերականէն. — Մ. Հօլշտէյն՝ Ս. Տիլիզեան էֆ. է գնեց 10 պարկ դեղին 15¹/₂ էն և Կ. Մուրատեանէ գնեց 25 պարկ պիօնէս 17⁵/₈ էն:

Սալիպ. — Ծախուեցաւ 2 պարկ ընտիր տեսակ 17 էն:

Կ. Պոլիս, 2 Օգոստոս

«ԲԻԻՐԱԿՆ»-ի 30րդ թիւին մէջ Պոլսոյ հրապարակին վրայ ծանօթ վաճառատան մը կողմէ խորհուրդ հարցուած էր մեզ ծովային ապահովագրական ընկերութեան մը հետ եղած վէճին առթիւ և մենք ալ, համբաւաւոր փորձագէտ Մ. Քատգրոյի կարծիքն առնելէ ետք, պատասխանած էինք որ յիշեալ ապահովագրական ընկերութեան առարկութիւններն անհիմն են և կարելի է վնասուց հատուցում պահանջել անկէ ըստ օրինի: Գոհութեամբ կը լսենք որ յիշեալ վաճառատունը այս անգամ դիմում ըրած է մայրաքաղաքի առաջնակարգ փաստաբաններէն Մ. Կալլիի, որ խնդիրը մանրամասնօրէն ուսումնասիրելէ ետք ջրած է ուրիշ մի քանի փաստաբաններու աննպաստ կարծիքը և յայտարարած է որ կարելի է այս դատը շահիլ: Մ. Կալլի ստանձնած է Մարտիկոյ Առեւտրական Դատարանին առջեւ պաշտպանել յիշեալ վաճառականին շահերը և վնասուց հատուցում պահանջել ապահով. ընկերութենէն: Այս դատավարութեան արդիւնքը իր բոլոր մանրամասնութեամբ պիտի հաղորդենք մեր ընթերցողներուն:

Պրինսիպ Գիւնէրը կը կոսիմ

Պրինսիպ գիներուն անկումը շաբաթէ շաբաթ կը շեշտուի: Այժմ կ'արժէ թօնօն 80 անգլ. ոսկի, ճիշտ անցեալ տարուան այս եղանակին գինը: Արատգրողները գիշումներ կ'ընեն, բայց կարեւոր խնդրանք մը չեն կրնար ստանալ: Պրինսիպ գիներուն ապագան անտույգ է, այսու հանգերձ գնողները պիտի ստիպուին բաւական քանակով ապրանք առնել, որովհետեւ Յուլիոյ մէջ եղած գնումները սովորականէն քիչ էին:

ԶԷՔ. — ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

		£	Ֆր.	մարք	քուրօն
Յուլիս	28 Շր.	109 ¹ / ₂	22.97 ¹ / ₂	18.70	24.97
»	30 Բշ.	նոյն	նոյն	նոյն	նոյն
»	31 Գշ.	»	»	18.74	24.98
Օգոստ.	1 Դշ.	»	»	նոյն	»
»	2 Եշ.	Լատինաց տօնի պատճառաւ			փակ էր
»	3 Ուր.	109 ¹ / ₂	22.97 ¹ / ₂	18.73	24.99

Կ. Ի

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆԲԱՅԻՆ ԶԵՂԶԻ ՍԱԿԸ 4¹/₂ % Ի ԲԱՐՁՐԱՅԱԻ:

Իւրեւելի աւելիւր լեզուի Դաւանակութիւնը յաջորդ Թիւին մնացած է, տեղոյ անձկութեան պատճառաւ:

Արտօնատէր Հ. Ս. Ի. Իւրիւմեան — Տպագր. ԶԱՐԵԼ Կ. ՊԵՊԵՐԵԱՆ

Վաճառականին

Յուշատետրը

×

ԶԱՓԵՐ, ԿՇԻՌՆԵՐ ԵՒ ԴՐՈՄՆԵՐ

Արշին (ռուս.) = 0,711 մէդր
 Բուտ (ռուս.) = 16,350 քիլո
 Դուորդըր (անգ.) = 12,700 քիլո
 Դուորթըր (հեղուկներու հա-
 մար) = 290,7 լիպրա
 Եարաա (անգլ.) = 0,914 մէդր
 Էքթօլիար (ֆրանս.) = 100 լիդրա
 Թօնօ (ֆրանս.) = 1000 քիլո
 Թօնօ (անգլ.) = 1016,048 քիլո
 Թօնօ (հեղուկներու համար) =
 1149 լիդրա
 Ինճէզ (անգլ.) = $2\frac{1}{2}$ սանդիմ
 Կալօն (անգլ.) = 4,543 լիար
 Կալօն (ամերիկ.) = 3,782 լիար
 Կենդինար (հրօտրէթուայթ)
 (անգլ.) = 50,802 քիլո
 Պաթման (օսմ.) = 6 օխա կամ
 7,692 քիլո
 Պըշլ (անգլ.) = 36,36 լիդրա
 Պըշլ (ամեր.) = 35,327 լիդրա
 Չիթվէրա (ռուս.) = 209,902 լիար
 Չիթվէրիք (ռուս.) = 26,237
 լիդրա
 Վէտրօ (ռուս.) = 12,298 լիդրա
 Տէօնիւմ (օսմ.) = 1600 քու.

կանգուն կամ 918 քու.մէդր.
 Քանթար (օսմ.) = 44 օխա կամ
 56,450 քիլո
 Քէնթալ (ֆրանս.) = 100 քիլո
 Քիլօլիդր (ֆրանս.) = 100 լիդրա
 Քիլօկրամ (ֆրանս.) = 1000 կրամ
 Օխա (օսմ.) = 1,282 քիլո

* * *

Բէնա (կնգլ.) = 20 փարա
 Մարք (գերմ.) = 5 դրշ. 35 փր.
 Շիլին (անգլ.) = 12 բէնա կամ
 6 շրուշ
 Սթէրլին (անգլ.) = 20 շիլին
 կամ 120 շրուշ
 Սէնդ (ամերիկ.) = 10 փարա
 Տօլար (ամերիկ.) = 25 շրուշ
 Րուպլի (ռուս.) = արծաթ 18 շշ.
 » » թուղթ $12\frac{1}{2}$ »
 Քարիք (ռուս.) = $7\frac{1}{4}$ բարա
 Քրօյցէր (աւստր.) = $4\frac{3}{4}$ փր.
 Քուրօն (աւստր.) = 4 շրշ. 16 փր.
 Ֆիօրին (աւստր.) = $11\frac{1}{8}$ շրուշ
 Ֆրանք (ֆրանս.) = $\frac{1}{5}$ շրուշ
 Ֆէնիք (գերմ.) = $2\frac{1}{3}$ փր.:

ԳԻՇԵՐՈՅԻԿ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆՈՒՅ ԿԵՍԵՐԻՈՑ

Վարժարանս իր 20րդ Տ. բեշրջանին 7 շրջանաւարտներ ևս հանեց : 21րդ տարեշրջանը պիտի սկսի յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին :

Ուսանողի մը տարեկան թուակն է (12) տասներկու Լիրա Օսմանեան, որուն կէսը կանխիկ վճարելի, միւս կէսն ալ Մարտ ամսոյ սկիզբը՝ նոյնպէս կանխիկ, Մի անգամի համար Վարժարանական մուտքի դրամ կ'առնուի (1/2) Լ. Օսմ. :

Վարժարանիս մէջ տոհմային կրթութեան հետ, կ'աւանդուին նաեւ՝ Ընդարձակ կրօնագիտութիւն, Հայերէն, Օսմաներէն, Գաղղիերէն և Անգլիերէն լեզուները կ'անոնաւորապէս և խօսելաւարժութեամբ, Ինական և Չափական գիտութիւններ ընդարձակօրէն և գործնական կերպով, Եկեղեցական և ընդհ. պատմութիւնք, Գծագրութիւն (սեւ գրիչ և իւղաների), Իրաւագիտութիւն, Համարալալութիւն, այս ճիւղին մէջ մասնաւոր կարեւորութիւն ալ կը տրուի առեւտրական ծանօթութեանց աւանդման, և այլ ուսմունք ըստ Վարժարանիս ծրագրին :

Վարժարանս ունի ինն ուսուցիչներ և վարիչ մը, որոնք և Գրիչերօթիկ են, և ձեռնհաս՝ իրենց աւանդած ճիւղերուն մէջ :

Առողջարանութեան դասը կ'աւանդէ Վարժարանիս յատուկ բժիշկին՝ որ վկայեալ է Պէյրութի Ֆրանսական Վարժարանէն : — Շաբաթը երկու օր եւս մասնաւորապէս կ'այցելէ ուսանողաց առողջական վիճակը քննելու համար :

Վարժարանիս ծրագիրն՝ որուն մէջ մանրամասնուած է տմէն կանոններն ու պայմանները, ձրի կը չրկուի փափաքողաց :

8—3

1907, Յուլիս 2, Կեսաբիա

ՏՐԴԱՏ ԵՊՍԿ. ՊԱՆԿԱՆ

Պետրոս Մանուկեան

ՇԵՐԱՄԱՐԱՆ — ՀՆՏԱՎԱՃԱՌ

ԽԱՐԵՐԴ

Կ'ուզէ՞ք առողջ շերամի հունտ, դիմեցէք Պետրոս Մանուկեանի հասցէին, ի Խարբերդ, որ տեղւոյն Որբանոցին ի հաշիւ մեծ խնամով կը պատրաստէ Պաղտատի ընտիր շերամահունտ : 10—9

Ի Ի Ն Ի Օ Ն

Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ

Ի ԲԱՐԻՉ

1828

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ

Ի ԲԱՐԻՉ

1828

ԵՐԱՇԵԱԼԻ ՈՐՈՐԻԹ Ի Ի Ն Ք

Դրամագլուխ եւ Պահեստ 296 միլիոն ֆր.
1905ին գանձուած ապահովագին 39
Մինչեւ 1905ի վերջ հատուցուած վնասք 160

Ինչպէս այս քիւերէն կ'երեւի, ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է **296 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.**, որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻԻՆՈՆԻ ապահովագրեղոց:

Արեւելիի համար մասնաւոր գեղջեայ սակացոյց, Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱԶԱՆՑ քան ուրիշ ո՛ր եւ է ընկերութեան պայմանները:

Ընկերութեան դրամասունքն է **ՍՄՐ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ**

Թուրքիոյ եւ Արեւելիի Ընդհ. Տնօրէնութիւն

Տնօրէն

ՍԻՄՕՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ

Կենաց Ճիւղին պէս ՄԻՀՐԱՆ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ՍԹԱՄՊՈՒԼ, Սուլթան Համամ, Քաթըրճը Օղլու քասած
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ

50—24

ԲԻԻԶԱՆԴԻՈՆ

կը հրատարակուի ամէն օր
կէս օրին, իր Տնօրէն Խմբագրապետին՝ Բ. Քէչեան էֆ.ի
կողմէն և հմտալից խմբագրականներովը, կարեւոր յօդուած-
ներով և վարչական, ներքին և քաղաքական նորագոյն
լուրերով:

ԲԻԻԶԱՆԴԻՈՆ տասնեւմէկ տարիներու անընդհատ հրա-
տարակութեամբ, մանաւանդ կարեւոր հարցերու մասին հա-
ղորդած ստոյգ տեղեկութիւններով, և ընդհանրապէս շա-
հեկան բովանդակութեամբ, ամէն դասակարգի՝ մասնաւոր-
ապէս բանիմաց անձերու գնահատման առարկայ եղած է:
Իր վարիչ Տնօրէնը ասպարէզին մէջ երկար տարիներու
փորձառութեամբ, Բիւզանդիոնը յաջողած է զնել պատուա-
ւոր ուղղութեան մը մէջ, աշխատակցութեամբ կարեւոր
գրողներու: Տարեկան բաժանորդագինն է Պոլսոյ համար
100 դրուշ., գաւառի համար 6 մէճիա և արտասահմանի
համար 36 ֆրանք.: Ձեռքէ կը ծախուի 10 փարայի, շա-
րաթ օրերը բացառաբար 20 փարայի: Հասցէ. — Պոլիս,
Սուլթան Համամ, Մօլա Թաշի:

SOCIETA COMMERCIALE D'ORIENTE

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1907 Փետրուար 19ին կազմուած

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 ՅՐԱՆՔ

ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ.— ՎԵՆԵՏԻԿ, Քանքո սան Բրովօ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ.— ԱԶԱՐԵԱՆ ԽԱՆ, Վոյվոտա փողոց

Զեղէ եւ գանձում առեւտր. բուրժեւու

Զեք եւ վարկագիր

Փոխանակագիր Թուրքիոյ եւ Եւրոպայի ամեն քաղաքներու վրայ

Գնում եւ վաճառում ամեն տեսակ արժեքուղբերու

Փոխասուուրիւն արժեքուղբերու վրայ

եւ վերջապէս

Պանֆայի ամեն գործողութիւններ

Հեռագրական հասցէ.— COMMERCIALE

ԱՐԵՒԵԼԻՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ազգային, գրական եւ քաղաքական. — Բաժանորդագրութիւն՝ տարեկան Կ. Պոլսոյ համար 80 դր., գաւառներու համար 108 դր. և օտար երկիրներու համար 35 Փր.: Զեռքէ վաճառում՝ քաղաք փառա. Հասցէ՝ Ղալաթիա, Քամանտօ փողոց: ԱՐԵՒԵԼԻՔ հրապարակ կ'ելլէ ամէն օր, կէս օրին, խնամեալ բովանդակութեամբ, ընտիր յօդուածներով, թարմ լուրերով ու նորագոյն տեղեկութիւններով:

ԱՐԵՒԵԼԻՔ, իր վերակազմուած խմբագրութեամբ եւ իր կարող աշխատակիցներով, առաջնակարգ տեղ մը կը գրաւէ տեղական հայ մամուլին մէջ, օր աւուր աւելի՝ հրապարիչ դառնալով՝ նորանոր բարեփոխներու շնորհիւ գորս ներմուծած է թերթին մէջ: Իւ առաւելութիւններէն մէկն է ՊԱՏՆԵՐԱԶԱՐԴ ԸՎԱԼՈՒ հանգամանքը, որով իր ընթերցողներուն կը ներկայացնէ պարբերաբար, Ծառօթ Դէմքեր եւ երբեմն ալ տեսարաններ: Ոչ նուազ կը զնահատուին իր մասնագիտական յօդուածները, եկեղեցական, կրօնական, տնտեսական-սեղանաւորական, երկրագործական, եւայլն, բաց ի գրական, բանասիրական գրուածքներէ, օրուան տեսութիւններէ ու Զուարթ Նօթերէ, որոնք նիւթերու ճոխ պէսպիսութիւն մը կը կաղմեն:

«**پوراکن**» **ԲԻԲԻԱԿՆ**

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Մէհմէտ Փաշա Խան, Թիւ 12

ارمنیجه غزنه

درمعات محمدپاشا خان نومرو ۱۲

PURAGN

Revue Arménienne

Samboul, Mehmed Pacha Han, N. 12

Appréciée par la Chambre

عقمانی تجارت اورطه سی طرفندره

de Commerce de Consiple

تقدیر اورنمشر

ՕՍՄ. ԱՌԵԻՏ. ՍԵՆԵԱԿԷՆ

ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ

Բ. ՇՐՋԱՆ - Թիւ 33

ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ

52 Թիւի բժնորդ. Պոլիս եւ Գաւառ **60** դր2.
 » » » Արտասահման **13** ֆր.
 26 Թիւի հմր. բժնորդ. Կ'ընդունուի
 Եանուցուսի համար՝ զեղչեալ զին

ՆՈՒՂԵՐՆԵՐ

52 Թիւի բաժնեգիրն եւ 2 դր2. ի ա-
 ռաքման ծախքը կանխիկ վճարող ամէն բա-
 ժանորդ կ'ստանայ Հէրէքէի հոշակաւոր
 գործարանին մէջ պատրաստուած զոյգ մը
 ընտիր բուրդէ գուլպայ եւ մետաքսէ փոզփո-
 ղուն թաշկինակ մը, որոնք իրենց նրբին
 յօրինուածքովը տեղական ճարտարա-
 ուեստին յառաջդիմութիւնը կը հաստատեն
 Մէկ բաժանորդ գտնողը կ'ստանայ
 էքօ տը Բառի մը **10** դր2.
 երկու » » Առեւ-եւ Տնտ. Աշխ. **15** »
 երեք » » Միջէլէ **30** »

11 ՕԳՈՍՏՈՍ 1907

Կ. ՊԱԼԻԴՍ

ՏՊԱԳՐ. ԶԱՐԵՀ Ն., ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԵՆԱԿԱՆ

ԳՐԱՍԵՆԵՄԱԿ

ՊՈԼԻՍ, ՄԷՀՄԷՏ ՓԱՇԱ ԽԱՆ, Ն. 12

1. — Գաւառացի վաճառականներուն կը հայթայթէ խուրճալարի, գաղթարերքի, երկրագործական և տարազագործական մեքենաներու, աղօրիներու ամէն տեսակները:

2. — Կը հայթայթէ ամէն տեղեկութիւն Պոլսոյ հրապարակին վրայ ծախուած ապրանքներու գիններուն և տեսակներուն վերաբերեալ:

3. — Կ'ստանձնէ վաճառումը տեղական բերքերու, որոնց համար ավանսներ կը հայթայթէ:

4. — Դատական խնդիրներու յալ և այլ ճիւղերուն համար կը ներկայացնէ Պոլսոյ մէջ գտնուող ձեռնհաս փաստաբաններ և կ'ստանձնէ առեւտրական դատերու հետապնդումներ:

5. — Եթէ զրկուած ապրանքներու մասին անհամաձայնութիւն ծագի, կը հայթայթէ իրաւաբաններ (expert):

6. — Օսմանեան պարգեւաւոր և առանց պարգեւի արժեթուղթերու թիւերը կ'ստուգէ, կտրօնները կը գանձէ, և այդ արժեթուղթերէն գնումներ կ'ընէ:

7. — Ապահովագրական ընկերութեանց պայմաններու մասին տեղեկութիւններ կը հաղորդէ:

8. — Պարկիշտ և գործունեայ անձերու համար հաշուակալի, գրագրի, վաճառորդի պաշտօններ կը հայթայթէ Պոլսոյ վաճառատանց մէջ:

9. — Կը գործադրէ դպրոցական դասագրքերու և մանկապարտէզի առարկաներու յանձնարարութիւն:

10. — Կը հրատարակէ դպրոցական դասագրքեր:

11. — Կը մատակարարէ դպրոցներու և վաճառատուններու համար տետրակ, պահարան, նամակագլուխ ևն.:

12. — Կ'ընդունի Պոլսոյ ամէն լեզուէ օրաթերթերու և հանդէսներու բաժանորդագրութիւն և ծանուցում:

×

Յանձնարարութեանց փոխարէնը պէտք է ԿԱՆՆԻԿ շրկել, իսկ առեւտրական գործոց վերաբերեալ տեղեկութիւններու պատասխանն ստանալու համար պէտք է շրկել 10 շրուշի փող, ծախուց համար:

ՀԱՍՏԷ

درسمعاته محمدپاشا خاندہ نومرو ۱۲

Ա. ՄՈՒՊԱՀԵԱՃԵԱՆ, ԵՒ Ս. ԶԷՕՄԼԷԻՃԻԱՆ

Առեւտրական և Գրեական Գրասենեկ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԷՀՄԷՏ ՓԱՇԱ ԽԱՆ Ն. 13

THE SINGER

MANUFACTURING Cie.

Ս Ի Ն Կ Ե Ր

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

400Է աւելի ՊաՏԼՈՅ վկայական
Շֆադրաւ

Սինկէրի կարի մեքենաները, իրենց տոկոսնութեամբ համար աշխարհի ամէն կողմը տարածուած են:

ԲՈԼՈՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԸ { Սինկէրի մեքենայ միայն կը գործածեն
ԲՈԼՈՐ ԴԵՐՁԱԿՆԵՐ {
ԲՈԼՈՐ ԿՈՇԿԱԿԱՐՆԵՐԸ {

OOC

Մասնաճիւղեր բովանդակ թուրքիոյ մէջ

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին. —

Բ Ն Ր Ա { Շիտակ ճամբայ, Կալամատէրայի դիմաց
ՊօնՄարշէի դիմաց, 343 կրկ.

ՂԱԼԱՌԻԱ { Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւ
Թրամուէյի կայարանին դիմաց

ՊՈԼԻՍ { Սուլթան Համամ, Թիւ 2
Սուլթան Պայագլիտ, Թրամուէյի կայարանին
դիմաց, Թիւ 13

ՍԵԻՏՏԱՐ, Զարշը Պօյու, Թիւ 120

Սինկէրի կեդրոնատեղին կը գտնուի Բերա, Շիտակ ճամբայ
Թիւ 343 կրկին, Տիւզ օղլու Սարգիս պէյի տունը:

50—3

Ճէրիտէի Շարգիյէ

Երբմի իւր սէնէ-
տէն պէրու Տէրսա-
ատէթաէ նէշր օլընան եւզմի կազէթա տըր: Միւնտէրիճաթը
խարիճիյէ, տախիլիյէ, թիւճճարիյէ վէ սարըսֆիյէ ումու-
րընա միւթէալիզ մէզալաթը միւֆիտէ վէ էն եէնի հազմա-
տիսաթտան իպարէթ տիր: Ճէրիտէի Շարգիյէ հէր կէօնա
մալիսաթը միւֆիտէի հազմի օլաըզընտան օգույանյաըը
թարաֆընտան հէր ան թագաիր օլընաըը տըր: Ապօնէ
պէտէի. — Թալրա իշիւն սէնէլիք 150, 6 այլըզը 80, Սթան-
պոլ իշիւն 140. 6 այլըզը 70 ղրուշ տըր:

Կազէթա իտարէսինէ ալիտ մէվատտ հազգընտա, սահիպ
վէ միւտիրի Յակոբ էֆ. Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ իթմէք
լաըլմ կէլիր: Պապը Ալի ճատտէսի Նո. 20:

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՈՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ—ԳՈՐԳԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւին)

Մի միայն Սեմիա բառին մեր մէջ սխալ գործածուելն ազդուելով չէ որ յայտնած ենք մեր ըմբռնումը։ Ուսումնասիրող մտքեր այս տեսակ խնդիրներու մէջ դատողութեամբ և համոզումով կը գործեն։ Քիչ մը վարը պիտի տեսնենք որ Իզմիրի Սէնտիքային և Ամերիկեան ցորենի թրըսթին և գարգին մէջ չարածճի խնամութիւն մը երեւան պիտի ելնէ։ Իզմիրի մէջ գտնուող գորգի երեք մեծ վաճառատունները, Թագուր Սպարթալի Սիտնէյ Լաֆօնթէն՝ և Փ. Կլինտօն, իրարու մէջ ձուլուելով the amalgamated oriental carpet manuf. Ltd. անունով Սէնտիքա մը կազմուած ըլլալու լուրը երբ տարածուեցաւ, թէ՛ Մայրաքաղաքի և թէ՛ Իզմիրի թերթերը մեր երկրին շահերուն հետ սերտ առնչութիւն ունեցող այդ յոյժ կարեւոր խնդրոյ մասին տեսութիւններ պարզեցին և բազմաթիւ յօդուածներ հրատարակեցին։ Այս մասին երեւցած յօդուածները երկու մասի կրնան բաժնուիլ. —

Ա. — Անոնք որ անհակառակելի փաստեր, իրաւացի և տրամաբանական հետեւութիւններ մէջ բերելով երեք վաճառատուններու ձուլմամբ կազմուած Սէնտիքային նպատակը հաւաքիտութիւն ըլլալը յայտարարեցին։ Այս մտօք այլ և այլ քաղաքներու զանազան գորգագործներու կողմէ հրատարակուած բազմաթիւ յօդուածներուն առանց բացառութեան բոլորն ալ համակարծիք են իրարու, ինչ որ նկատի առնուելու կէտ մ'է, որովհետեւ զանազան գործներու տարբեր վճռական փաստերով մի և նոյն հետեւութեան յանդիւր արդէն ապացոյց մ'է թէ ինչ որ կը խորհի ընդհանրութիւնը Սէնտիքայի մասին, սխալ ըմբռնումով չէ, այլ համոզումով, Նշանակելի է որ Սէնտիքան այդ յօդուածներէն և ո՛չ մէկուն չկրցաւ պատասխանել չորս ամսէ ի վեր։

[Կը շարունակուի]

Գ. ՀԱԼԷՊՍԱՆ
[Գորգագործ]